

Ing. Jan Kaiser

3. interní klinika 1. LF UK a VFN

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

PŘÍPRAVA DAT PRO STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ

ING. JAN KAISER

VZDĚLÁNÍ

- Bc. Aplikovaná informatika (FIS VŠE)
- Ing. Kognitivní informatika (FIS VŠE)
- PhD. Biomedicínská informatika (1. LF UK)

in progress

OBOR VÝZKUMU

- Telemedicína
- Obezitologie

KONTAKT

vyuka@jankaiser.cz

MATERIÁLY

vyuka.jankaiser.cz

Program přednášky

1. Typy a struktura dat
2. Záznam a reprezentace dat
3. Základy práce s tabulkovými procesory
4. Základy práce s programem Statistica

1.

TYPY A STRUKTURA DAT

1.1 Základní dělení podle statistiků

1. Kvalitativní data

- Nominální (*pohlaví, barva očí...*)
- Ordinální (*dosažené vzdělání...*)

2. Kvantitativní (numerická) data

- Diskrétní (*počítatelné*)
 - „počet X v Y “
- Kontinuální (*měřitelné*)
 - „výška“, „váha“, „teplota“...

1.2 Základní dělení podle programátorů

1. Číselná data („integers“)
2. Desetinná čísla („floats“)
3. Textová data („strings“)
4. Binární (Booleovské) hodnoty („boolean“)
5. Datum („date“)
6. Datum a čas („datetime“)
7. Pole („array“)
8. Objekt („object“)
9. Nil („null“)
10. Nedefinováno („undefined“)

1.3 „Normalizace“ dat

- Ve statistice např.:
 - *Min-max normalizace*
 - *Z-skóre standardizace*
 - *Logaritmická transformace*
- Pro naše účely ale potřebujeme především **mít strukturovaná data**
- Často se v datech setkáme s hodnotami „zakódovanými“ v textu, které potřebujeme extrahovat
 - Ideálně chceme získat číselné hodnoty, booleovské hodnoty, případně rozumně definované kategorické proměnné

1.4 „Normalizace“ dat - příklad

Záznam 1:

Pacient Jan Novák, 34 let, m. Stěžuje si na časté dýchací potíže, občasné záchvaty astmatu. Kuřák, denně 1 krabička. V posledním roce 2x v nemocnici s respiračními problémy. Hmotnost se pohybuje okolo 90 kg.

Záznam 2:

Eva Svobodová, 29, ž. Navštívila kvůli vysokému krevnímu tlaku. Naměřen TK 140/90. Nevykazuje žádné další rizikové faktory, nekouří, sportuje. Minulý rok bez hospitalizace. Hmotnost kolem 65 kg.

Záznam 3:

Tomáš Dvořák, věk 45, muž. Diagnóza: diabetes 2. typu, dekompenzovaný. Kuřák, ale snaží se přestat. Hospitalizován jednou minulý rok kvůli komplikacím s cukrovkou. Hmotnost 85.

Výsledek:

	Pac. 1	Pac. 2	Pac.3
Věk	34	29	45
Pohlaví	muž	žena	muž
Kuřák	ano	ne	ano
Dg.	astma	zvýšený TK	DM2
Hospitalizace	2	0	1
Hmotnost	90	65	85

1.4 „Normalizace“ dat - příklad

Záznam 1:

Pacient Jan Novák, 34 let, m. Stěžuje si na časté dýchací potíže, občasné záchvaty astmatu. Kuřák, denně 1 krabička. V posledním roce 2x v nemocnici s respiračními problémy. Hmotnost se pohybuje okolo 90 kg.

Záznam 2:

Eva Svobodová, 29, ž. Navštívila kvůli vysokému krevnímu tlaku. Naměřen TK 140/90. Nevykazuje žádné další rizikové faktory, nekouří, sportuje. Minulý rok bez hospitalizace. Hmotnost kolem 65 kg.

Záznam 3:

Tomáš Dvořák, věk 45, muž. Diagnóza: diabetes 2. typu, dekompenzovaný. Kuřák, ale snaží se přestat. Hospitalizován jednou minulý rok kvůli komplikacím s cukrovkou. Hmotnost 85.

Výsledek:

	Pac. 1	Pac. 2	Pac.3
Věk	34	29	45
Pohlaví	muž	žena	muž
Kuřák	1	0	1
Astma	1	0	0
DM2	0	0	1
TK sys.		140	
TK dias.		90	
Hospitalizace	2	0	1
Hmotnost	90	65	85

1.5 Selekcce dat

- Potřebujeme všechna data z anamnézy?
- Můžeme je nějak agregovat bez ztráty vypovídající hodnoty?
- Co je naše výzkumná otázka, cíl, či hypotéza?
 - Např.:
 - Místo dg. jen informace zda pacient bere léky ovlivňující hmotnost
 - Vyřazení hodnot TK
 - Vyřazení počtu hospitalizací

1.6 Cíle, hypotézy, výzkumné otázky

1. Hypotéza

- „Frekvence návštěv nutričního terapeuta pozitivně souvisí s úspěšností pacienta v redukčním programu.“
- „Náhrada osobních schůzek s terapeutem on-line komunikací nemá vliv na úspěšnost pacienta v redukčním programu.“

2. Výzkumná otázka

- „Existuje souvislost mezi frekvencí návštěv nutričního terapeuta a úspěšností pacienta v redukčním programu?“
- „Má náhrada osobních schůzek s terapeutem on-line komunikací vliv na úspěšnost pacienta v redukčním programu?“

3. Cíl

- „Určit vliv frekvence návštěv nutričního terapeuta na úspěšnost pacienta v redukčním programu.“
- „Stanovit dopad nahrazení osobních schůzek s terapeutem on-line komunikací na úspěšnost pacienta v redukčním programu.“
- „Identifikovat faktory, které mají významný vliv na úspěšnost pacientů v redukčním režimu.“

1.5 Dokumentace

Ať už naše data strukturujeme a „normalizujeme“ jakkoliv, je potřeba tento proces zdokumentovat:

1. **V metodice práce**, tak aby bylo jasné:
 - Jaká data jsme sbírali.
 - Jak jsme je transformovali.
 - Jakou podmnožinu dat jsme vybrali.
2. **Pro statistika**, aby měl všechen důležitý kontext.

2.

ZÁZNAM A REPREZENTACE DAT

2.1 Tabulkové procesory

- Data běžně reprezentujeme v **tabulkách**
- Proto využíváme **tabulkové procesory**:
 - MS Excel (<https://uvt.cuni.cz/UVT-1011.html> & <https://uvt.cuni.cz/UVT-1086.html>)
 - Zdarma pod univerzitní licencí.
 - Google Sheets (<https://sheets.google.com/>)
 - Snadné sdílení, ale pozor co a s kým sdílíte!
 - Citlivá data v cloudu není dobrý nápad!

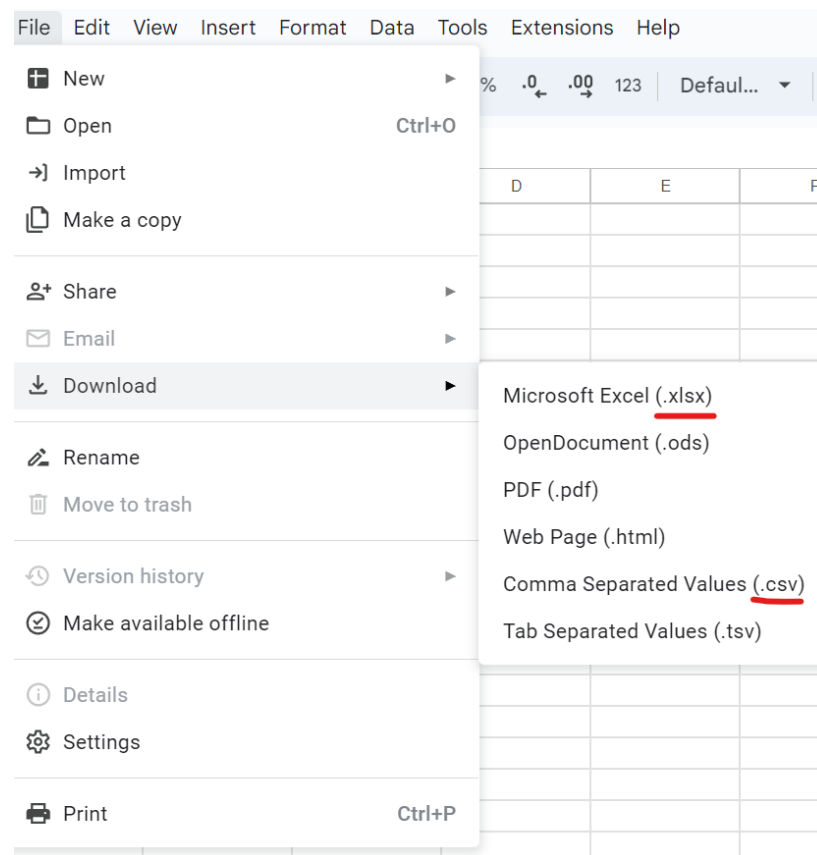

2.2 Formáty a kompatibilita

Ne vždy data zaznamenáváme sami
a ne vždy jsou od začátku v
tabulkovém procesoru:

- V zápisníku / sešitě (*raději rovnou do Excelu / Google Sheetu, prosím!*)
- Ve specializovaném software:
 - Export do **XLS(X)**, **CSV**
 - **CTRL+C** a **CTRL+V**
 - Ruční přepis

A někdy chceme Google Sheet
exportovat do Excelu:

2.3 CSV

„Comma Separated Values“

- Velmi jednoduchý formát kompatibilní se všemi tabulkovými procesory.
- Pozor: data nejsou nutně oddělená jen čárkou, ale např. středníkem či tabulátorem.
- Pozor také na znakovou sadu!
 - Středoevropská: *Windows-1250*
 - Nejuniverzálnější: *UTF-8*

Načíst data

Z Text/CSV

Z webu

Z tabulky nebo oblasti

Z obrázku

Poslední zdroj

Existující připojení

Aktualizace vše

Načíst a transformovat data

zv_pcobc.csv

Původ souboru: 1250: Střední Evropa (Windows)

Oddělovač: Středník

Zjišťování datového typu: Založené na prvních 200 řádcích

NAZCOBCE	PSC	NAZPOST	KODOKRESU	NAZOKRESU	NAZOBCCE
Abertamy	36235	Abertamy	3403	Karlovy Vary	Abertamy
Adamov	54232	Úpice	3610	Trutnov	Trutnov
Adamov	67904	Adamov 1	3701	Blansko	Adamov
Adamov	28601	Čáslav	3205	Kutná Hora	Adamov
Adamov	37371	Rudolfov	3301	České Budějovice	Adamov
Adolfovice	79001	Jeseník 1	3811	Jeseník	Bělá pod Prácheňem
Albeř	37833	Nová Bystřice	3303	Jindřichův Hradec	Nová Bystřice
Albeřice	36452	Žlutice	3403	Karlovy Vary	Verušický
Alberovice	25765	Čechtice	3201	Benešov	Loket
Albrechtice	34201	Sušice 1	3404	Klatovy	Sušice
Albrechtice	38901	Vodňany	3307	Strakonice	Drahonice
Albrechtice	28401	Kutná Hora 1	3205	Kutná Hora	Malešov
Albrechtice	46345	Pěnčín u Liberce	3505	Liberec	Pěnčín
Albrechtice	59257	Rozsochy	3714	Žďár nad Sázavou	Rozsochy
Albrechtice	56301	Lanškroun	3611	Ústí nad Orlicí	Albrechtice
Albrechtice	73543	Albrechtice u Českého Těšína	3803	Karviná	Albrechtice
Albrechtice nad Orlicí	51722	Albrechtice nad Orlicí	3607	Rychnov nad Kněžnou	Albrechtice nad Orlicí
Albrechtice nad Vitavou	39816	Albrechtice nad Vitavou	3305	Písek	Albrechtice nad Vitavou
Albrechtice u Frýdlantu	46331	Chrastava	3505	Liberec	Frýdlant
Albrechtice u Rýmařova	79351	Břidličná	3801	Bruntál	Břidličná

Data v náhledu jsou kvůli omezení velikosti zkrácená.

Načíst

Transformovat data

Zrušit

2.3 CSV – zdroják

```
1 NAZCOBCE;PSC;NAZPOST;KODOKRESU;NAZOKRESU;NAZOBCE
2 Abertamy;36235;Abertamy;3403;Karlovy Vary;Abertamy
3 Adamov;54232;Úpice;3610;Trutnov;Trutnov
4 Adamov;67904;Adamov 1;3701;Blansko;Adamov
5 Adamov;28601;Čáslav;3205;Kutná Hora;Adamov
6 Adamov;37371;Rudolfov;3301;České Budějovice;Adamov
7 Adolfovice;79001;Jeseník 1;3811;Jeseník;Bělá pod Pradědem
8 Albeř;37833;Nová Bystřice;3303;Jindřichův Hradec;Nová Bystřice
9 Albeřice;36452;Žlutice;3403;Karlovy Vary;Verušický
10 Alberovice;25765;Čechtice;3201;Benešov;Loket
11 Albrechtice;34201;Sušice 1;3404;Klatovy;Sušice
12 Albrechtice;38901;Vodňany;3307;Strakonice;Drahonice
13 Albrechtice;28401;Kutná Hora 1;3205;Kutná Hora;Malešov
14 Albrechtice;46345;Pěnčín u Liberce;3505;Liberec;Pěnčín
15 Albrechtice;59257;Rozsochy;3714;Žďár nad Sázavou;Rozsochy
16 Albrechtice;56301;Lanškroun;3611;Ústí nad Orlicí;Albrechtice
17 Albrechtice;73543;Albrechtice u Českého Těšína;3803;Karviná;Albrechtice
18 Albrechtice nad Orlicí;51722;Albrechtice nad Orlicí;3607;Rychnov nad Kněžnou;Albrechtice nad Orlicí
19 Albrechtice nad Vltavou;39816;Albrechtice nad Vltavou;3305;Písek;Albrechtice nad Vltavou
20 Albrechtice u Frýdlantu;46331;Chrastava;3505;Liberec;Frýdlant
21 Albrechtice u Rymařova;79351;Břidličná;3801;Bruntál;Břidličná
22 Albrechtice v Jizerských horách;46843;Albrechtice v Jizerských horách;3504;Jablonec nad Nisou;Albrechtice v Jizerských horách
23 Albrechtický;74255;Albrechtický;3804;Nový Jičín;Albrechtický
24 Albrechtovice;38301;Prachatice;3306;Prachatice;Záblatí
25 Aleje-Zátiší;35002;Cheb 2;3402;Cheb;Františkovy Lázně
26 Alenina Lhota;39133;Jistebnice;3308;Tábor;Jistebnice
27 Alexovice;66491;Ivančice;3703;Brno-venkov;Ivančice
28 Alojzov;79804;Určice;3709;Prostějov;Alojzov
29 Alšovice;46821;Bratřikov;3504;Jablonec nad Nisou;Pěnčín
30 Alžbětín;34004;Železná Ruda;3404;Klatovy;Železná Ruda
31 Amalín;79397;Slezské Rudoltice;3801;Bruntál;Slezské Rudoltice
32 Amerika;25901;Votice;3201;Benešov;Votice
33 Andělice;33901;Klatovy 1;3404;Klatovy;Dolany
34 Andělka;46373;Habartice u Frýdlantu;3505;Liberec;Višňová
35 Andělská Hora;46331;Chrastava;3505;Liberec;Chrastava
36 Andělská Hora;36471;Bochov;3403;Karlovy Vary;Andělská Hora
37 Andělská Hora;79331;Světlá Hora;3801;Bruntál;Andělská Hora
38 Anděl Strážce;46342;Hodkovice nad Mohelkou;3504;Jablonec nad Nisou;Frýdštejn
39 Anenská Studánka;56301;Lanškroun;3611;Ústí nad Orlicí;Anenská Studánka
40 Anenská Ves;35709;Habartov;3409;Sokolov;Krajčková
41 Annín;34201;Sušice 1;3404;Klatovy;Dlouhá Ves
```

2.4 Na co si dát pozor

- **Nemixovat datové typy**

- Nemíchat např. numerické a textové hodnoty v jednom sloupci!
- Pokud hodnota chybí, nechám pole prázdné.
- Nepíšu „-“ nebo „*nezapsáno*“, *pokud hodnota není nula, nepíšu „0“*

- **Nepsat jednotky ručně**

- Tabulkové procesory mají funkci pro nastavení formátu (e.g. „kg“, „Kč“...), které doplní jednotku při zachování čistě číselné hodnoty.
- Buď přidejte jednotky takto formátováním, nebo je uveďte v záhlaví.

Obecný

Číslo

120 kg

Formát buněk

Číslo Zarovnání Písmo Ohraničení Výplň Zámek

Druh:

- Obecný
- Číslo
- Měna
- Účetnický
- Datum
- Čas
- Procenta
- Zlomky
- Matematický
- Text
- Speciální
- Vlastní**

Ukázka

120 kg

Typ:

#" kg"

dd.mm.rrrr h:mm
mm:ss
mm:ss,0
@
[h]:mm:ss
-* ##0 Kč-;* ##0 Kč_-* "-" Kč_-_-@_-
-* ##0-;* ##0_-_* "-"_-_-@_-
-* ##0,00 Kč-;* ##0,00 Kč_-_* "-"?? Kč_-_-@_-
-* ##0,00-;* ##0,00_-_* "-"??_-_-@_-
0,00 "kg"
[\"-cs-CZ)dddd d\\, mmmm rrrr
#" kg"

Zadejte kód číselného formátu. Můžete uvést z některého existujícího formátu:

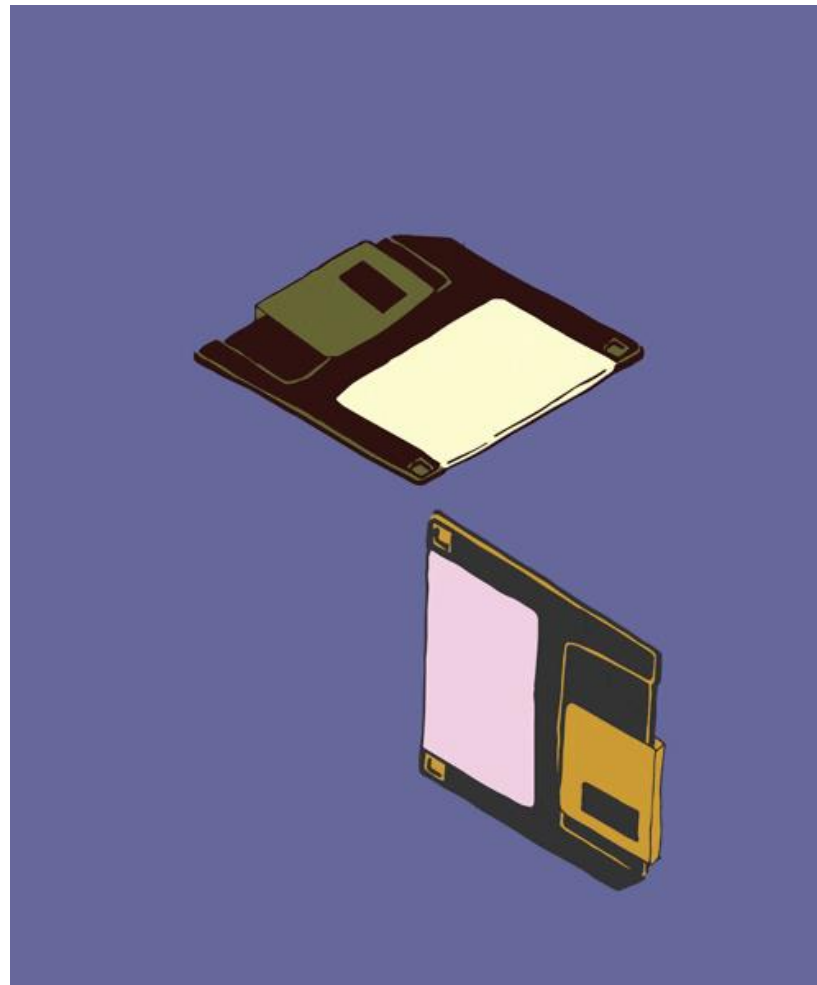
2.4 Na co si dát pozor

- **Automatická konverze na datum**
 - Excel i Google Sheets jsou notoricky známé tím, že cokoliv se jen trochu podobá datu převádí na datum!
- **Naformátujte si tabulku předem**
 - Než začnete vůbec zaznamenávat data, je dobré mít představu o tom jaká.
 - Nadepište si sloupce a nastavte buňkám správné datové typy – ušetří vám to bolest hlavy v budoucnu!

2.4 Na co si dát pozor

- **Kontrolujte, jestli se něco nerozbilo**
 - Speciálně pokud něco někam kopírujete!
 - Viz např. konverze na datum z předchozího slide
- **Průběžně ukládejte.**
- **Zálohujte!**

3.

ZÁKLADY PRÁCE S TABULKOVÝMI PROCESORY

3.1 Struktura

- Sloupce
 - A – ZZ
- Buňky
 - 1 – 9 999 999
- Listy
 - Hodnoty lze referencovat i mezi listy

Tip: Listy a sloupce lze také skrýt.

Tip na navigaci mezi buňkami:

- Ctrl + ↓
- Ctrl + ↑
- Ctrl + →
- Ctrl + ←

	A	B	C
1	NAZCOBCE	PSC	NAZPOST
2	Abertamy	36235	Abertamy
3	Adamov	54232	Úpice
4	Adamov	67904	Adamov 1
5	Adamov	28601	Čáslav
6	Adamov	37371	Rudolfov
7	Adolfovice	79001	Jeseník 1
8	Albeř	37833	Nová Bystřice
9	Albeřice	36452	Žlutice
10	Alberovice	25765	Čechtice
11	Albrechtice	34201	Sušice 1
12	Albrechtice	38901	Vodňany
13	Albrechtice	28401	Kutná Hora 1
14	Albrechtice	46345	Pěnčín u Liberce
15	Albrechtice	59257	Rozsochy
16	Albrechtice	56301	Lanškroun
17	Albrechtice	73543	Albrechtice u Českého
18	Albrechtice nad Orlicí	51722	Albrechtice nad Orlicí
19	Albrechtice nad Vltavou	39816	Albrechtice nad Vltavou
20	Albrechtice u Frýdlantu	46331	Chrastava
21	Albrechtice u Rýmařova	79351	Břidličná
22	Albrechtice v Jizerských horách	46843	Albrechtice v Jizerských
23	Albrechtický	74255	Albrechtický
24	Albrechtovice	38301	Prachatice
25	Aleje-Zátiší	35002	Cheb 2
26	Aleje-Zátiší	35002	Cheb 2

3.2 Formátování a automatické doplňování

- Číselné formátování viz předchozí kapitola.
 - Nezapomeňte číselný formát nastavit předem.
- Desetinná místa:
 - Pozor: jedná se jen o formát, program stále počítá se všemi desetinnými místy!
- Automatické doplňování:
 - Pokud máte logickou řadu, ať už číselnou nebo časovou, výběrem a roztažením buněk vám Excel doplní následující hodnoty.
 - Podobně funguje i u vzorců, viz dále...

	A	B	C
1	JAN		
2	FEB		
3	MAR		
4	APR		
5	MAY		
6	JUN		
7	JUL		
8	AUG		
9	SEP		
10	OCT		
11	NOV		
12	DEC		

3.3 Vzorce

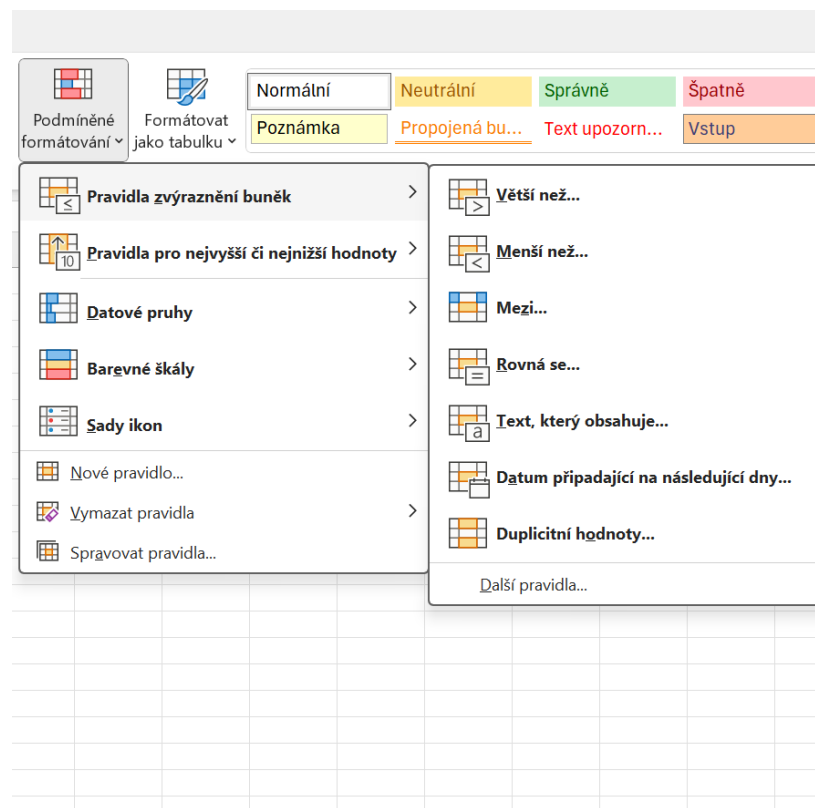
- `=SUMA(A1:D1)`
- `=PRŮMĚR(A1:D1)`
- `=MIN(A1:D1)`
- `=MAX(A1:D1)`
- `=SMODCH.P(A1:D1)`
- `=COUNTIF(A1:D1, „muž“)`
- ... a další (viz např.
<https://office.lasakovi.com/excel/funkce/>)

Tip: Excel má několik módů vložení, pokud kopírujete buňku se vzorcem, můžete ji vložit např. jen jako hodnotu nebo naopak jen vzorec.

- A co znamená
 - `=SUMA(A1:D1)`
 - `=SUMA($A1:$D1)`
 - `=SUMA(A$1:D$1)?`
- Zkuste v buňce se vzorcem stisknout klávesu **F4**:
- Znak „\$“ definuje tzv. fixaci odkazu. Zkuste si vzorec roztáhnout na další buňky s a bez dolaru.
 - Pokud není přítomen, odkazy se automaticky inkrementují.

3.4 Podmíněné formátování

- Pokud potřebujete zvýraznit určité hodnoty, bude se hodit.
- Lze podbarvit např.
 - Duplicitní hodnoty
 - Buňky, které obsahují určitý text
 - Čísla větší / menší než X
 - Čísla pod / nad průměrem vzorku
- Lze také definovat vlastní pravidla pomocí vzorců
- Dobré např. jako pomůcka při čištění dat (*do samotné práce ale barvičky nepatří!*)

3.5 Čištění dat

- Někdy data chybí
- Nebo obsahují *outliery*
- Případně překlepy či chyby

Outliery = Hodnoty, které se výrazně liší od ostatních pozorovaných hodnot

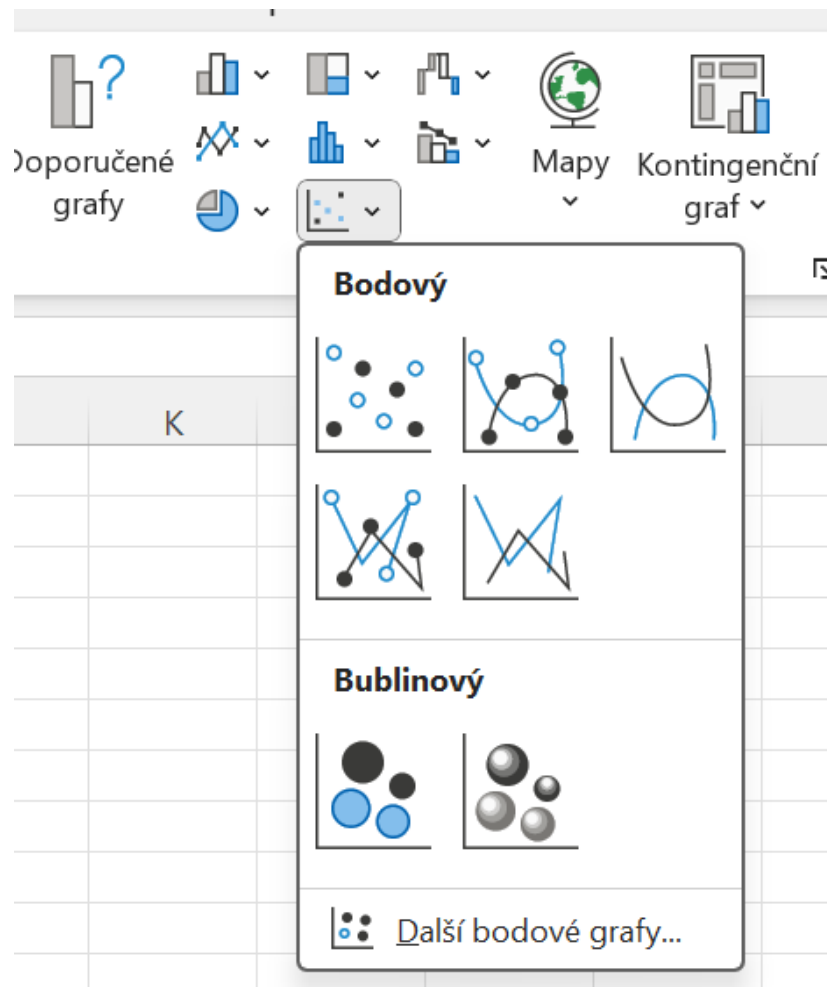
Jak je identifikovat?

- Vizualizací v grafu
- Podmíněným formátováním

Jak se jich zbavit?

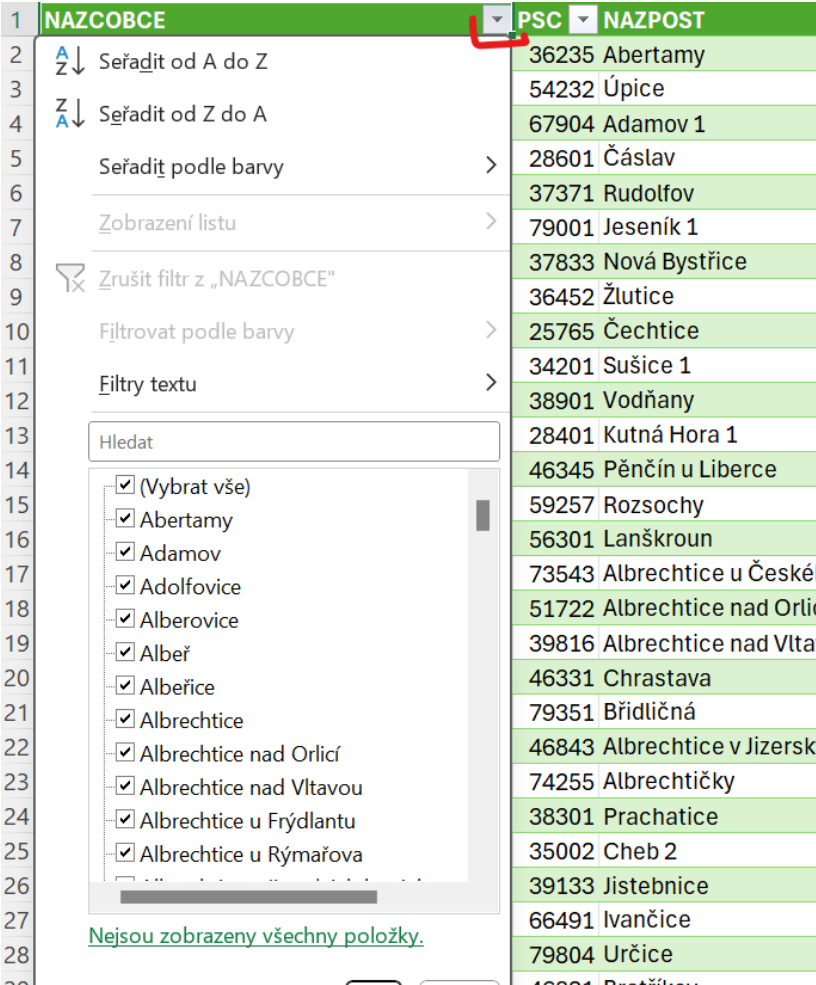
- Data → Odebrat duplicity
- Najít a nahradit (**CTRL + H**)
- Ručně opravit

Prevence: Data → Ověření dat

3.6 Práce s tabulkami – řazení a filtrování

- *Vybrat data → pravé myšítko → Seřadit / Filtr*
 - Pozor! Musíte vybrat všechna data, pokud vyberete jen jeden sloupec, ztratíte návaznost napříč řádky!
- Lepší cesta:
 - *Vybrat data → Domů → Formátovat jako tabulku*
 - Kliknout na šipečku u nadpisu sloupce a mohu řadit či filtrovat

1	NAZCOBCE	PSC	NAZPOST
2	A↓ Seřadit od A do Z	36235	Abertamy
3	Seřadit od Z do A	54232	Úpice
4	Seřadit podle barvy	67904	Adamov 1
5	Zobrazení listu	28601	Čáslav
6	Zrušit filtr z „NAZCOBCE“	37371	Rudolfov
7	Filtrovat podle barvy	79001	Jeseník 1
8	Filtry textu	37833	Nová Bystřice
9	Hledat	36452	Žlutice
10	☒ (Vybrat vše)	25765	Čechtice
11	☒ Abertamy	34201	Sušice 1
12	☒ Adamov	38901	Vodňany
13	☒ Adolfovice	28401	Kutná Hora 1
14	☒ Alberovice	46345	Pěnčín u Liberce
15	☒ Albeř	59257	Rozsochy
16	☒ Albeřice	56301	Lanškroun
17	☒ Albrechtice	73543	Albrechtice u Českých Budějovic
18	☒ Albrechtice nad Orlicí	51722	Albrechtice nad Orlicí
19	☒ Albrechtice nad Vltavou	39816	Albrechtice nad Vltavou
20	☒ Albrechtice u Rydhlantů	46331	Chrástava
21	☒ Albrechtice u Rýmařova	79351	Břidličná
22		46843	Albrechtice v Jizerské oblasti
23		74255	Albrechtice
24		38301	Prachatice
25		35002	Cheb 2
26		39133	Jistebnice
27		66491	Ivančice
28		79804	Určice

3.7 Makra & VBA Skripty

- V Excelu lze programovat!
- V menu *Automatizace* máte možnost spouštět předdefinované skripty, případně nahrát vlastní sekvenci operací – tzv. *Makro*.
- Po uložení můžete makro spouštět znovu a znovu, případně ho navázat na tlačítko.
- Makra lze také psát či upravovat přímo ve VBA.
- Více info pro zvědavé např. na <https://office.lasakovi.com/excel/vba/co-je-VBA/>

Skript

```
1 function main(workbook: ExcelScript.  
  Workbook) {  
2   let selectedSheet = workbook.  
     getActiveSheet();  
3   // Paste to range B5 on selectedSheet  
     from range E3 on selectedSheet  
4   selectedSheet.getRange("B5").copyFrom  
     (selectedSheet.getRange("E3"),  
      ExcelScript.RangeCopyType.all,  
      false, false);  
5   // Set range B5 on selectedSheet  
6   selectedSheet.getRange("B5").  
     setFormulaLocal("=SUM(Tabulka3[@])")  
     ;  
7   let tabulka3 = workbook.getTable  
     ("Tabulka3");  
8   // Paste to range D4 on selectedSheet  
     from table tabulka3 cell in row 1  
     on column Sloupec3  
9   tabulka3.getColumn("Sloupec3").  
     getRangeBetweenHeaderAndTotal().  
     getRow(1).moveTo(selectedSheet.  
     getRange("D4"));  
10 }
```

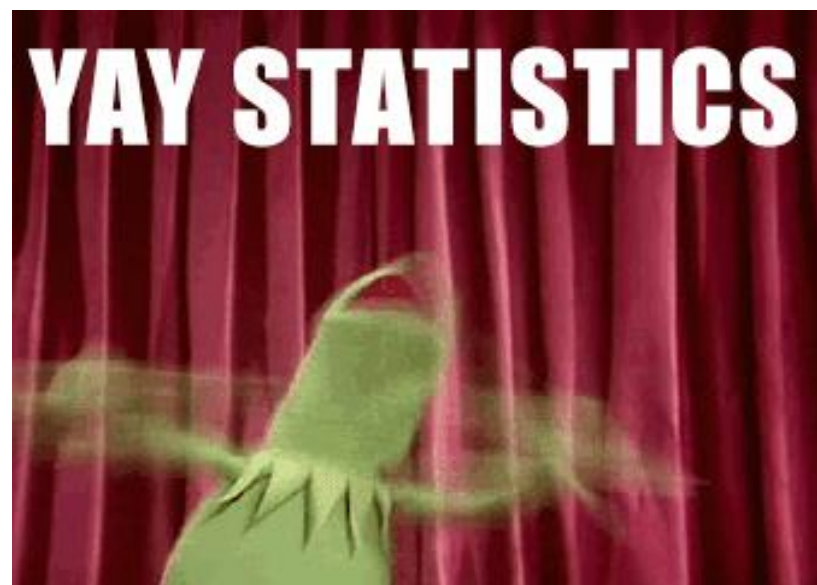
4.

ZÁKLADY PRÁCE S PROGRAMEM STATISTICA

4.1 Program Statistica

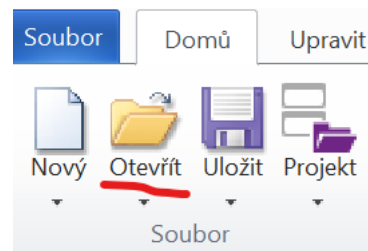
TIBCO Statistica - statistický software
v češtině pro pokročilé i méně
pokročilé statistické analýzy

- <https://multilicence.lf1.cuni.cz/>
- <https://statistica.pro/>
- S instalací ideálně počkejte až vám přijde *Serial Number* a *Product Key* (může chvíli trvat).
- Instalační soubor spouštějte jako správce.
- Ve staženém zipu je i čeština, soubory ze složky *statistica_cestina_14* musíte zkopírovat do *C:\Program Files\TIBCO\Statistica*
 - <https://statistica.pro/knowledgebase-cz/instalace-ceskeho-prostredi-v-aplikaci-tibco-statistica-14/>

4.2 Import dat

- Statistica má integraci s MS Office.
- „Otevřít“ → *Vyberete váš excelovský soubor (nebo CSV)*
- → „Importovat vybraný list do tabulky“
- Pozn.: Statistica data validuje, takže pokud máte diskrepance v datových typech, upozorní vás na to!
- Po úspěšném importu se zobrazí okno s datovou tabulkou.

Import textových souborů s oddělovači

Oddělovač proměnných
☐ Tab ☐ Volné místo ☐ Čárka ☒ Středník ☐ Jiný ; ☐ Užít vše ☐ Ig

Možnosti importu
☒ Vztít jména proměnných z prvního řádku
☐ Počet případů k přeskocení 0
☐ Maximální počet případů pro import 1001
☐ Znak pro desetinný oddělovač ,
☐ Text. řetězec chybějících dat .
☒ Přeskočit prázdné řádky

Možnosti prom. (klikněte níže pro povolení)
☐ Jméno
☐ Číslo 1
☐ Hodnota chyb. dat -999999998,00
Typ dat
☐ Délka textu 6
☐ Vstup. formát
☐ Odstranění nečíselných znaků
☐ Vynech. Formátování

Textový soubor (zv_psc_adr.csv)

	PSC	TYP	PSC
1	10000	1	
2	10001	1	
3	10002	10	
4	10003	1	
5	10004	1	
6	10005	1	
7	10006	10	
8	10007	1	
9	10008	10	
10	10009	1	
11	10010	4	
12	10011	1	
13	10012	10	
14	10013	10	
15	10014	10	
16	10015	10	
17	10016	10	
18	10017	3	
19	10018	10	
20	10019	10	

Pozn.: Kliknutím na OK způsobí, že datový soubor bude importován jako tabulka za použití vybraných možností. Velikost cache tabulky je množství místa použité pro buffer náhledu pro zjištění typů proměnných. ☐ Autoobn.

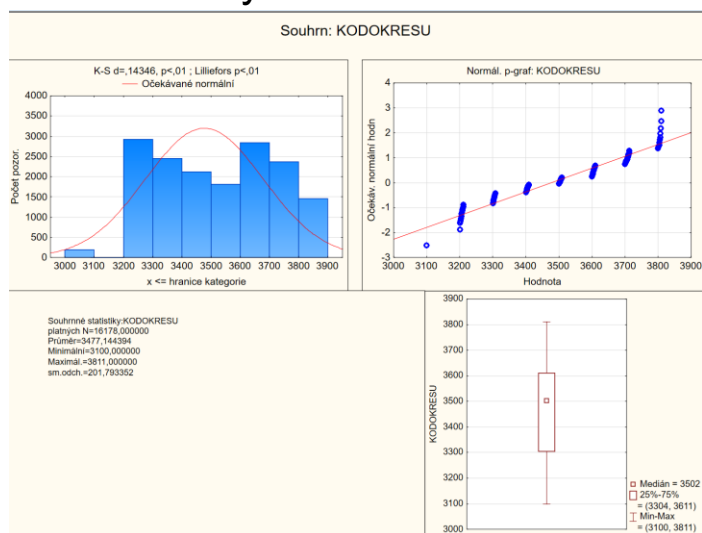
4.3 Popisné statistiky

- *Statistiky → Základní statistiky → Popisné statistiky*

Příklad souhrn:

Proměnná	Popisné statistiky (zv_pcobc)				
	platných N	Průměr	Minimální	Maximál.	sm.odch.
PSC	16178	46490,83	10000,00	79862,00	16434,05
KODOKRESU	16178	3477,14	3100,00	3811,00	201,79

Příklad Grafy 1:

Soubor Domů Upravit Zobrazit Vložit Formát Statistiky

Základní statistiky Vícenásobná regrese ANOVA Neparametrické statistiky Prokládání rozdělání Rozdělení a simulace

Popisné statistiky: zv_pcobc

Proměnné: PSC KODOKRESU

Rychlé | Detailní výsledky | Robustnost | Normalita | Pravd. & bod. grafy | Kateg. grafy | Možnosti

Souhrn: Statistiky Grafy 1 Grafy 2

Tabulky četností Histogramy

Krabicový graf všech proměnných

Zobrazení grafického srovnávacího souhrnu

Tip: Grafy i tabulky se dají kopírovat!

4.4 Korelace

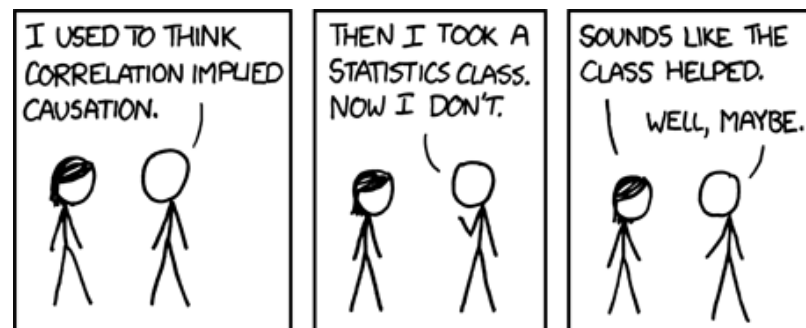
- *Statistiky* → *Základní statistiky* → *Korelační matice*
- Vyberete proměnné
- Statistica vyplivne tabulku s korelacemi a červeně označí statisticky významné korelace mezi proměnnými

Tip: Korelace \neq kauzalita!

Proměnná	PSC	KODOKRESU
PSC	1,000000	0,949108
KODOKRESU	0,949108	1,000000

4.5 Další info ke statistice

- <https://statistica.pro/knowledgebase/>
- [https://www.wikiskripta.eu/w/Fórum:Testy/Pearsonův korelační koeficient](https://www.wikiskripta.eu/w/Fórum:Testy/Pearsonův_korelační_koeficient)
- [https://www.wikiskripta.eu/w/Normální rozdělení](https://www.wikiskripta.eu/w/Normální_rozdělení)
- [https://www.wikiskripta.eu/w/Popisná statistika](https://www.wikiskripta.eu/w/Popisná_statistika)

ZDROJ: XKCD (<https://xkcd.com/552/>)

Tip: nebojte se využít vedoucího, kamarády...

KONTAKT

vyuka@jankaiser.cz

MATERIÁLY

vyuka.jankaiser.cz

Díky za pozornost!

Dotazy?